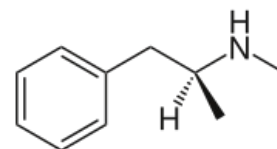

Pervitin

Pervitin (*perník, piko, péčko, peří, párho, čeko*) je centrální sympatomimetikum, řadící se mezi **budivé aminy**. V ČR se pervitin nyní řadí k nejrozšířenějším z nelegálních drog s vysokým potenciálem pro vznik závislosti.

Metamfetamin

Historie

Jeho účinky byly zkoumány počátkem 20. století, avšak ještě v 30. letech byl považován za nenávykový. Spolu s ostatními zástupci budivých aminů byl hojně využíván jako lék proti únavě, narkolepsii, nadměrné chuti k jídlu nebo pro zvýšení výkonu bojových jednotek.

Chemické vlastnosti

Pervitin (**metamfetamin**, systematickým názvem *(2S)-N-metyl-1-fenylpropan-2-amin*^[1]) se strukturně podobá o něco jednoduššímu amfetaminu, ale je účinnější **psychostimulans**. Čistý se vyskytuje ve formě bílého mikrokrystallického prášku, bez zápachu a s nahořklou chutí. Zbytky látek používaných při domácí výrobě mohou způsobit fialové či žluté zbarvení. Výchozí látkou k výrobě je efedrin nebo pseudoefedrin, dále se používá mimo jiné červený fosfor. Nedokonalým „varem“ může výroba skončit u meziprojektu, jehož toxické příměsi pro uživatele značně zvyšují zdravotní rizika při užívání.

Užívání

Nejčastější způsob aplikace je **nitrožilní**, jelikož účinek nastupuje téměř okamžitě. **Šnupáním (sniffing)** se účinek dostavuje za 5–10 minut, **perorálním užitím** pak do hodiny. Poslední dobou je v oblibě také kouření ze skleněné tyčinky, kdy se zapalovačem zespoda nahřívá skleněná dutá tyčinka, látka uvnitř se taví a uvolňující se páry jsou vdechovány do plic. Dávky se pohybují v rozmezí 50–250 mg, zkušení uživatelé aplikují najednou až 500 mg. Pro léčebné účely se užívaly mnohem menší dávky (15–20 mg). Příznaky intoxikace ustupují po 8–24 hodinách. Z těla se vylučuje močí, ve které může být průkazný ještě 14 dní po užití.

Účinky

Působí jako psychostimulans. V CNS metamfetamin **zvyšuje koncentraci mediátorů** (dopamin, noradrenalin, serotonin), po jeho odeznění vzniká nedostatek neuromediátorů, což způsobuje nepříjemný stav, nazývaný jako „dojezd“, během něhož uživatel propadá do deprese a pociťuje **silné vyčerpání**. Po užití pervitinu se dostavuje euforie, zrychlený tok myšlenek a zvýšená schopnost soustředění. Urychluje se psychomotorické tempo, zvyšuje se frekvence dýchání. **Představuje značnou zátěž pro kardiiovaskulární systém - vyvolává hypertenzi, tachykardii, může způsobovat arytmiie**. Organismus může pracovat až do úplného vyčerpání **bez subjektivních známek únavy**. Uživatel subjektivně nemá potřebu pít, jíst, či spát. Při dlouhodobém užívání naopak nastupují halucinace, paranoia, stavy zmatenosti a neschopnost se soustředit. Zajímavé je, že při delším abúzu, tzv. „jízdě“, může uživatel po intoxikaci ztratit vědomí a na několik hodin upadnout do hlubokého spánku až bezvědomí, a teprve po probuzení nastoupí psychostimulační účinek látky.

Intoxikace

Akutní intoxikace se projevuje hyperaktivitou, silným neklidem a bolestmi hlavy. Patrná je mydriáza a zpravidla je přítomna tachykardie či arytmie. Dalšími projevy jsou vzestup tělesné teploty a bolesti na hrudi. Intoxikovaný může upadnout do bezvědomí. V důsledku **chronického užívání** může vzniknout toxická psychóza (typicky pocity perzekuce - tzv. **stíha**), objevuje se deprese (zejména pokud uživatel nemá drogu) a výrazná anxieta. Časté bývají pocity napětí, podrážděnost a poruchy spánku. Užívání působí nechutenství, při dlouhodobém abúzu stoupá riziko vzniku anorexie.

Dlouhodobý uživatel je obvykle hubený, nespí, je hyperaktivní a neustále mluví (**myšlenkový trysk**). Patrný je zpravidla viditelně poškozený chrup, protože intoxikace zpomaluje produkci slinných žláz a vzniká bruxismus (samotný metamfetamin navíc patrně demineralizuje zubní sklovinu).

Odkazy

Související články

- Abusus a intoxikace
- Amfetamin

Reference

1. *PubChem Compound* [databáze]. National Center for Biotechnology Information, U.S. National Library of Medicine, [cit. 2014-05-13]. <https://pubchem.ncbi.nlm.nih.gov/summary/summary.cgi?cid=66124&loc=ec_rcs>.

Použitá literatura

- KALINA, Kamil, et al. *Drogy a drogové závislosti : mezioborový přístup*. 1. vydání. Praha : Úřad vlády České republiky, 2003. sv. 1. ISBN 80-86734-05-6.